

עתון החסיבה
גבעת חיים

עלו ציבים

יום ו' כח חשון תשכ"ד 15.XI.1963 עלון מס' 2/125

טרף הקיץ

העולה מן הלב,
אך מספית עוד הלב
לתוגה אפצין נקשרת,
פשחאץ חלף
במארע נשלה
לחבו הצחור של חצב-

כבר השניז חלף
כבר טסינו מעליו
ברבורי הצנו אשררת,
כבר קמש נודוד
ועמוד המטר
מעבר לאוקאן ניצב-

וצופה לו אפר
איר בפאר המר
הקיץ מפנה את העורף
וכברת אדמה
שדמו בדמה
מחפה לזרעית ומטר.

חיה ורד

לפתע טיפה נופלת. מבט שואל מופנה כלפי

מעלה: ירד...? לא ירד...?

ומיד אחרי כן... תשובה. ניתכו מטרות זעף.

הרוח מסתוללת והרגליים ניסאות ביעף אל

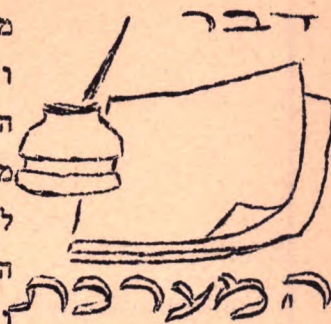
מקום מחסה. כן, הוא בא. בלי שחשת בו, כך

לפתע פתאום - ועמו הלבוס החם והמסורבל...

החורף. שמיים קודרים מזעיפים פניהם בשחור

וחסרת עננים מלווה בסופת ברקים ורעמים

מחרידה את היקום.

דבר

המערכת

החצבים וציפרי הנוד, מבשרי החורף למינהם נעלמים אט אט ועולם רח-
וץ ורטוב מכלה את סאריות הקיץ.

פלח עומד מול נירו ונושא כפיו אל על ובפיו תפילת הודייה לעברו של
סתיו - גסם ראשון.

מחרסות ומזרעות למיניהן טבות למנוחתן, מנוחת החורף ומוכנסות
לסככות. ובשדה חוברים יחדיו רגבי אמא אדמה למצע רך ורטוב לזרעי
הלחם והירק.

המוני נבטים זעירים גפסים את האדמה במרוב ירקרק. העצים מסליפים
עליהם ומכינים עצמם לקראת שינה עמוקה וממוסכת. בני אדם מוציאים את
כסות החורף שניגנזה במטף חודסי החום והטוב.

כל היקום נושא פניו בדומייה אל טר המטר בתפילה חריטית: "ברוך
משיב הרוח ומוריד הגשם", "ברוך ילדו של סתיו" - גסם ראשון.

וכדי לחמם את הלב הסרוי באוירת החורף הבאנו הפעם כנושא מרכזי
בעלון - רפורטז'ה על נושא מאד קייצי ומעלה חמימות והוא - מחנה
ההרגסן. ראינו כמה חברה, במטרה להעלות דעות שונות, על מנת לבקר
ולהסיק מסקנות לגבי השנה הבאה.

במדור - "על ספרות ואמנות" - הובאה ביקורת על הצגה "זוג אופנים"
של נחן שחם שהועלתה על "בימת הקיבוץ".

כתבנו הנודד, נודד הפעם לכרם ומצליח לבצור את סיכומי הבציר.
"ללא כותרת" - במדור זה הבאנו את פרי יצירותיהם של משוררי הדור
שביננו במחרוזת שירים "מודרנים" (חברה, יש פרסי עידוד לכותבים,
נסו אף אתם את כוחכם!).

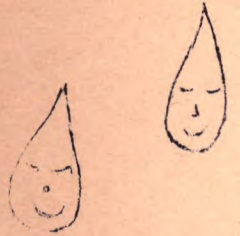
במדור "עיניני דיומא" - הבאנו תשובה

למאמר שנכתב בעלון הקודם לחיוב הטרנזיסטורים.
העינין נוגן על עצביו של אחד הקוראים ועורר
את תגובתו בעלון הפעם.

היוד-גימלים יצאו לטיול ג'יפים, והחלטנו
לא לפטרם מכתיבת רשמים וחוויות ממנו.

ובשכבה הבינונית לא פסחנו על האקטואלי
ביותר שם והוא הסקר שנערך לכיתות ז'.

ובסיכום נקווה שתמצאו עינין וחמימות בעלון,
קאנא הגבירו השתתפותכם בו, כדי שנמצא בו את
ביטויה של חברתנו.

מאת המורה (רפורטז'ה)

אנחנו "כבר קצת שכחנו", "זה היה מזמן", ומי הגשמים ששטפו במקצת את עקבות הקיץ ומחנה האירגון. אך בכל זאת הייב מפעל כזה להיות מסוכסם ע"י החברה. כדי ללמוד לקחים לפעמים הבאות, וע"י כך לשפר ולהגביר את ההנאה שבמחנה, נאמסנו מספר חברה באחת משעות הערב, הזמנו אותם לראיון, הצגנו בפניהם מספר שאלות הכוונה והעלינו דעותיהם על הנייר. השאלה הראשונה ששאלנו היתה - "מה דעתך על מקום המחנה והאם צריך לשנותו?"

עקיבא (י"א): את מקום המחנה צריך לשנות משום שהמקום כבר אינו מהווה חידוש, הוא הפך לשיגרה מסוימת. צריכה להיות מחזוריות של שלוש שנים וכל שנה מקום אחר. יצחק ויגאל (י'): צריך לשנות את המקום אך גם כן לסביבה ימית. המקום צריך להיות מבודד ולא ציבורי. בקשר לשאלה הבאה, על החומר הראיוני, התעורר ויכוח ער והמתח גבר.

יצחק ויגאל טענו שהחומר הרעיוני שנבחר (עזיבת בנים ויחסנו אליהם) הסתיים בלי סיכום ובפיתרון חלקי - לכך, לא היה טעם להביאו. לעומתם טענה צביה (י') כי החומר שנדון היה נחוץ, וטוב שהחברה ניסו להתמודד עם הבעיה התוכחו והוציאו מסקנות. לפי דעתה, חוליה קטנה בת שישה חברה, אינה מסוגלת לשוחח ולדון בבעיות רציניות החברה שותקים והשיחה נקטעת בכל פעם. רצוי להגדיל את החוליה לקבוצה בת 12 איש; כדי שמספר השותקים לא יגבר על המדברים ותהיה שיחה שוטפת ובעלת רמה. נוסף לכך רצוי שמדריכים יעקבו אחר השיחות וינחו אותן כל הזמן.

נירית (י"ב): שוללת את הנושא שנידון (עזיבת בנים) וטוענת שאינו מחאים לנו; משום שהבעיה אינה בשלה אצלנו כדי להביאה לדיון, ומשום שאנו רחוקים ממנה ואינה קימת עדיין במשקנו. לפי דעתה, הנושא לשנה הבאה, צריך להיות על מהות החברה ומקומו של היחיד בתוכה.

ברכה (י"א): טוענת כי הכנת מרכזי השיחות לא היתה מספקת וזה התבטא בארגון השיחות. נוסף על כך רצוי היה להביא את הצד שענגד להרצאתו של אורי. התנאים בהם נערכו השיחות: הישיבה הממושכת על אמא אדמה והזבובים הטורדניים - הסיחו את הדעת והציקו.

השאלה השלישית ששאלנו היתה לגבי מסע החוליות, מה דעתך עליו? יצחק ויגאל: מסע החוליות הוא חיובי, אך השנה קולקלה האוירה ע"י חברה מ-י"א ו-י"ב שנמאסו עליהם המסלולים: הם זלזלו וגרמו לכשלוננו. מחנה החוליות לא נכשל את הרונות הערוננו והינו רמתנו של כל

לאחר השאלה על מטע החוליות, העלינו את השאלה - האם הנסיעה למשקים היא חיובית ואם כן, כיצד לבצעה ?

צביה (י) : הנסיעה למשקים היא חיובית, אך הפעם היא היתה סתמית ושטחית. המטרה היא להכיר באופן יסודי את החברה באותו משק, לכן אין להסתפק בראיון של שעתיים במקום, אלא לשהות שם זמן מסוים כמו בקורביום ולינה בלילה, וע"י כך לתהות על קנקנם של חיי החברה. ברכה ועקיבא לא הסכימו לדעתה של צביה וטענו כי הנסיעה למשקים אינה הולמת מחנה ארגון, קייטני, אך אפשר לבצעה בבית כמפעל חטיבתי, בצורה הרבה יותר מעמיקה (נסיעה ליום - יומיים).

עד כה שאלנו על הצד המעשי, עתה נשאלה השאלה - איך היה הצד התרבותי במחנה, ומה יש להוסיף עליו ?

עקיבא וברכה טענו כי עבודת הועדה היתה טובה והמסיבות היו מתוכננות (שלא כמו בשנה שעברה), אך הצלחתן נפגמה עקב אי רצון החברה לשתף פעולה כמו ערב משחקים ואמפרוביזציה. הדבר שפגם ביותר, היה מקום המדורה הגרוע, שנקבע מהיום הראשון שנשאר עד למסיבת הסיום. השירה נפגמה עקב הישיבה המפוזרת של החברה. יש מקום לגוון הערביים ע"י פגישה עם אנשי האזור, הרצאות וטיולים...

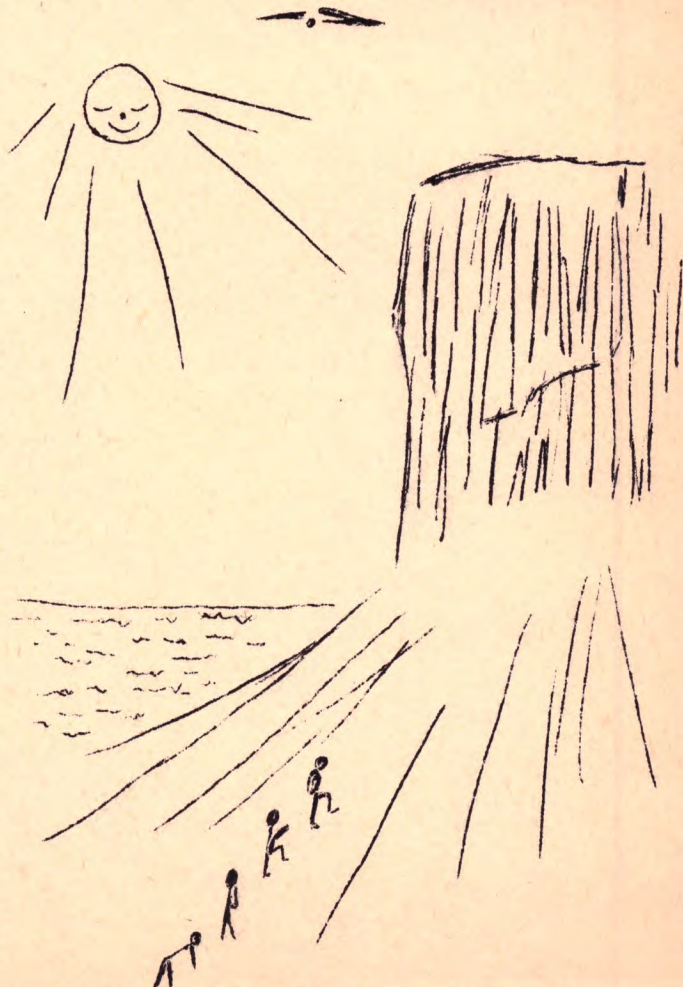
צביה : המסיבות צריכות להיות מותאמת למדורה ולהווי המחנה: ערבים קלים, אך מתוכננים (המסיבה על הדור השני לא התאימה לתנאים).

יגאל ויצחק : פחות שירה, יותר משחקים מתוכננים ותוכנית בדורית.

השאלה הבאה היתה - מה דעתך על הצד החברתי במחנה ?

נירית : התגלו פגמים בחברה, בזמן המחנה, והמטרה למשך שנה זאת צריכה להיות התגברות עליהם. כחה י' לא נכנסה מספיק לחברה, הן באשמתה והן באשמת שאר החברה. הם בקרו יותר מאשר ניסו לחפש את הטוב, הם לא השתדלו לתת מצד שני, היו כמה משתי הכיתות הבוגרות שהראו דוגמא שלילית וגררו אחריהם אחרי

יצחק ויגאל : אנו מרגישים שלא נקלטנו מספיק. היו צריכים לערבב את החברה משלושת הכיתות באהלים, וזה היה מגביר את הגיבוש החברתי. אך לעומת זאת, היו התחברויות של קבוצות בנים, לפי הגילי שפגמו במחנה. אנחנו לא היינו פעילים מסוים הבישנות הראשונית וחוסר הבטחון במגע עם חברה חדשים גדולים יותר.

השעה היתה כבר מאוחרת והחברה החלו מפקקים, כשנשאלה השאלה האחרונה והמסכמת - האם שילוב זה, של קייטנה ומחנה ארגון השביע את רצונך ?
צביה : שילוב זה לא השביע את רצוני, משום שמחנה כזה אינו יכול למלא תפקידה של קייטנה מבחינת הדיור והתנאים הסניטריים. אני מציעה, שתהיה קייטנה לחוד ומחנה ארגון לחוד: קייטנה בת ארבעה-חמישה ימים בחופש הגדול ומחנה ארגון בן שלושה ימים בסוכות. אם האמצעים אינם מאפשרים קייטנה לחוד ומחנה לחוד, הדרך היא להקים את מחנה הארגון במקום בו לא ישרצו המוני אנשים ולהיטיב את התנאים הסניטריים והדיור.

עקיבא : שילוב זה של מחנה וקייטנה, יכול להיות מוצלח מאוד, רק בתנאי אחד, שצד אחד לא יגבר על השני. השנה, מבחינת מחנה הארגון היה הכל בסדר אך מבחינת הקייטנה היו כמה דברים פגומים: ראשית, צורת המטבח, תנאי האכילה וההגשה הבלתי נוחים. שנית, תנאי הדיור. הצעתי היא, שישנו על מיטות מתקפלות באהלים גדולים, ובלי יצורים טורדניים מכל הסוגים... נוסף על כך - תנאים סניטריים ההולמים בני אדם, שהשנה פגמו במנוחה, בחזונה, בבריאות ובמורל.

ברכה : שילוב זה של קייטנה ומחנה הוא רצוי ומהנה.

בסופו של הראיון, סיכמו כל המרואיינים פה אחד, כי היה זמן רב לבלוי חופשי. הסירות והירח עמדו על רמה גבוהה מאוד ופזרו אבקה של רומנטיות. המדריכים הצטיינו בהדרכה, ברוחם הטובה, בהלצותיהם ובהעלאת המורל. האוכל היה טוב מאוד ולעתים יותר מדי, (כל הכבוד למבשלת הראשית ולסגנון הכנרת - הוותה את התענוג הרב ביותר כשלידה האומגה וכדור העף.

"מערכת עלומים"

* דגש קל

הפתק הבא נחלה על הקיר ע"י נחום ברגע ששמענו על היום בו אנו גומרים ללמוד :-

14 - ב - ב - ר - א - ר

היום לו היכיתי (ומחכה) 18 שנה. זה יום שמחה וישון יום רינה וצהלה, זה יום המעבר ממחפרנס למפרנס, מלמיד טפיל ופרזיט לאדם בוגר, פועל ומפרנס.

(כיחה י"ב)

העֵינִים מִסְרָבוֹת לְהֵאֱמִין...

יצאנו חוליה חמודות למסע נח-
מד, כשמזג האויר אף הוא עושה
רושם שיהיה הפעם נחמד.
הולכים... הטרוניסטור פתוח
ומשמיע נעימות משעממות ואף הדרך
משתעממת.
הולכים... עוברים בצלמון - הכל
שרוף ומשרה אוירה של יאוש, רק
החצבים הפורחים, מעוררים את הא-
וירה במראם ובריחם החריף.

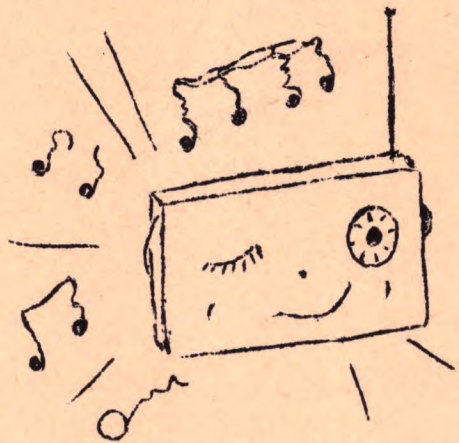

מגיעים לפרדס וכאן חלה ההפסקה הראשונה: שותים מים, מגלים שעל
העצים גדלות להן אשכוליות טובות מראה והן נאכלות בכל פה. ההפ-
סקה נמשכת ולאחר האשכוליות מתחילה הרכילות להתגלגל בכל פה,
מתחיל להיות מענין וסוער, והטיול נשכח לו.
ממשיכים... בקיבה מונחות להן האשכוליות והרגלים מתחילות לעלות
על גבעונת מלאת אבנים גדולות. כובשים אותה וטסים לעבר ואדי -
עמוד. בכניסה לואדי עושים עוד הפסקה: לוגמים כמות של מים ונחים.
לאחר המנוחה ממשיכים: משני העברים מאיימים סלעי ענק ואנו הולכים
הליכה מזורזת. לפתע רואים סלע בודד מזדקר - עם קצת דמיון רואים
בו את העמוד. בדרך פוגשים ברנשים עם ג'יפ הקופצים מיד על המצ-
יאה - בנות באמצע ואדי עמוד, ואצים לצלמן.
מגיעים סוף סוף ליעד - הסיפון. מתחילים לעלות במדרגות: עולים
ועולים... הזיעה אף היא עולה כפורחת, הרגלים פועלות מכנית,
הלב ניתר ממקומו והעיניים נזהרות שלא להביט למטה. כך מאתיים
מטר במדרגות. סוף כל סוף למעלה: הנשימה עודה מהירה ומיובשת,
הזיעה ניגרת מפלים מפליט והעיניים מסרבות להאמין, שזה הגוף
הגולמני עשה את הבלתי אפשרי.
ממשיכים... הפעם לעבר חוקוק שם מובטחת הפסקה ממושכת. מוצאים
את המים הקרים (אין להם עוד סודה) מתחילים להבריא.
לאחר רביצה ממושכת על הדשא, ממשיכים והפעם חזרה - לכנרת.
נכנסים לואדי עמוד, כשעצי השיזף מלווים אותנו במיטב פריים.
הולכים ועוברים ליד מטעי הבננות של גינוטר: העין חרה אחר שמץ
של בננה בשלה, אך אלו אינן בנמצא.
בכביש מתרומם המורל והחוליה מתחילה לפצוח בשיר: הולכים ושרים
עד שמגיעים. עייפים... חולצים את הנעלים שטעמו טעמן של דרכי
העפר, מדרגות הסיפון והאספלט, פושטים את הגדים שספגו את חומה
המרגיז של השמש ואת מליחותה של הזיעה - וקופצים הימה, אל הכנרת
ומימיה המלטפים. לאחר שיוצאים וטוב על הלב מהרהורים בטיול ואומרים
ואומרים: היתה חוליה נחמדה, היה גיבוש, מסלול בלי קשיים (הסיפון)
זה לא כלום) והעיקר - היו הרבה הפסקות.

דיומא

הטרנזיסטור בחיי התרבות שלנו

לצד המכשירים (בכל אופן אלה שמחירם נמצא בגבול הסגנון של חבר הקבוץ) הם גם מאיכות כה גרועה, שיש אפשר לקלוט בהם צלילים ברורים ובלעדיהם אין אנו נוח, אלא פשוט: הכלי נכר, על מנת ללוות את הליבו במסך כל היום (גם המציאות של גבעת חיים מוכיחה), עליו מפני "סכנות" הטמונות בשקט, רים מסוימים להבליט את בעליו המאוריים. אגב, גם בחדר מגורים, בשמיים רדיו או תקליטים, קשה מאוד ליצור תח אודיה של שקט וריכוז, שהיא התנאי הכרחי לקליטת מוסיקה רצינית ולהנאה שלמה.

... "ועתה נשים נא את לבנו אל מין מאזין, אשר אליו לא נוכל להגיע שום מאמץ רציני של מוסיקאי, אל מאזין, שלא היה קיים בזמנים קודמים, והוא מוצר בלעדי של שטחנו בהפצה המונית של מוסיקה ע"י רדיו; אוטומטים ו"בר-זים מוסיקאליים" אחרים, ה-

שופעים ללא רחמים. מאזין מן הטיפוס המנוון ביותר, המוקף מוסיקה בכל דקה של חייו היומיומיים. כאשר הוא בא לראשונה במגע עם הזרם הבלתי פוסק של מוסיקה, הוא נהנה הנאה מוסיקאלית מרובה, אך כ"כ יתרגל לשפע המתמיד של הצלילים - ועכשיו איננו מאזין כלל. הוא רוצה לראות את הרעש המרגיע - המטמטט הזה, והוא מרגיש באי נוחות רק כאשר חלה תקלה ומפיק הצלילים מפסיק למסור את מתנתו. וזו כאן שאלה של איכות, של הבעת תוכן: הכל נעלם, ומחקבל רק חנאי אחד: זרם בלתי פוסק של מוסיקה ללא פרצוף. (מחוך ספרו של מ. הינדמית: "עולמו של קומפוזיטור").

דברים מרים אלו נכתבו עוד בשנת 1950, והם מבטאים יפה את הרקע עליו צמח הטרנזיסטור - שהוא מצדו השלמים את המלאכה: ע"י הניידות שלו, אין יותר מפלט מן המגפה של ה"רעש בלתי פוסק של מוסיקה מטמטמת - מרגיעה". חייב אתה לשמוע אותו במקום העבודה, במקומות צבאיים, בטיול בטבע, באוטובוס - והוא מפיק לנו לא פחות מאשר, למשל, אכילה בלתי פוסקת של ממתקים או שכרות מתמדת. כשנפשונו זקוקה למנוחה ושקט, למרות שגשחנו איננו מגיב באותה חריפות חד-משמעית כמו קיבתנו.

הטענה, שאפשר לשמוע בטרנזיסטור גם

המציאות של גבעת חיים מוכיחה), עליו מפני "סכנות" הטמונות בשקט, רים מסוימים להבליט את בעליו המאוריים. אגב, גם בחדר מגורים, בשמיים רדיו או תקליטים, קשה מאוד ליצור תח אודיה של שקט וריכוז, שהיא התנאי הכרחי לקליטת מוסיקה רצינית ולהנאה שלמה.

לאו בטרנזיסטור שומעים פזמונים ואיזה פזמונים! הרי הטרנזיסטור עצמו גרם לירידה נוספת של הפזמונים על ידי הביקוש לספק מוסיקה לכל שעות היום - "מוסיקה" שבין כה לא מאזינים לה. אפשר להשוות את הפזמונים האלה רק למוצר "תרבות" אחר של הקופתנו: לרומן הזול. אלה אף אלה נוצרו אך ורק להשפיע על החושים והיצרים ללא "יומרות" אומנותית כל שהיא. אין, כמובן, דברים אלה מופנים נגד הברור חל; הוא נעים ואף הכרחי להרפיה נפשית, אך הוא צריך למצוא - כמו כל דבר - את זמנו ומקומו, וחייב לשמור על רמה מינימלית.

לסכום: אין ברצוני אז באפשרותי להכנס לויכוח שלכם, מה לעשות לטרנזיסטורים ולבעליהם, אך רציתי להצביע על מקומו השלילי בתרבות שלנו, אתם מתנגדים (לדעתי בצדק) לרקודים סלוונים, איפור וכו' כממלכת של תרבות

הוא סמל ומוצר של חברה מנוונת, צרכנית בעיקרה, ומנוחקת ממקורות היצירה גם בשטח התרבותי. גרוע מזה: הוא מחריף את משבר התרבות של תקופתנו, כפי שאיננו - והוא מטרד ציבורי.

שאל א.

על ספרות - ואמנות

" זוג אופניים "

האם אנחנו באמת כפי שהננו? ואולי אנחנו מה שהננו בחוץ תוכנו, ואולי - כפי שאחרים רואים אותנו? זוהי אולי השאלה העיקרית המתבטאת מבין מכול השאלות, הבעיות שמציג נתן שחם במחזה "זוג אופניים".

הוא מעמיד על הבמה קבוצה של כמה גבורים ומסיר את הלוט מעל פניהם, חושף אותם קליפה אחר קליפה. למעשה חשיפה זו, היא השלד העלילתי היחיד של המחזה. ככל דקה מדקות ההצגה אנו יודעים על הגבורים ועל מרקם יחסיהם, יותר מאשר ידענו בדקה קודמת. גבוריו של נתן שחם הם לכאורה "טיפוסים": ה"קרייריסט", ה"אידיאליסט", ה"עירונית" שאינה משתלבת בחיי הקיבוץ, וזוג הותיקים. אולם למעשה אין הם כאלה כלל וכלל. אומנם נכון, לכל אחד מהם פילוסופיית חיים מיוחדת לו, אולם - שימו לב - כל אחד מהם הוא פילוסוף! לאף אחד מהגבורים אין צורת מחשבה או דרך התבטאות אופיינית. כולם מתפלספים, כולם פקחים, מדברים במשלים מבריקים. אך הלא אנחנו יודעים שבחיים לא כולם חכמים, ולפחות לא כאותה הדרך...

בגבורים לא חלה גם שום התפתחות נפשית. הם רק נחשפים לפנינו רבדים רבים. הדמות היחידה שמשתנה ומתפתחת במשך המחזה, היא דוקא דמותו של "הזר". בתחלה כל דיבורו מסויג, מראין. אולם במשך המחזה אנחנו מרגישים שהוא משתחף יותר ויותר ביחסיהם של הגבורים, מביע דעה עליהם. בסוף המחזה רומזים לנו שהוא אפילו מתערב במהלך העניינים.

דבר זה הודגש בביום ע"י פרט קטן, אולם חשוב מאוד: בתחלת המחזה עולה הזר על הבמה שהוא לבוש חליפה שחורה, מגוהצת ונקיה. בתמונה הבאה הוא מופיע בחולצה לבנה ללא עניבה, ובסוף המחזה הוא נראה כששרווליו מופשלים... נדמה לי; שהתפתחותה של דמות זו, שבתחילה היא כולה זרה, בכיוון של הבנת הגבורים והשתתפות בענייניהם, היא הזכות הגדולה ביותר שיש לנתן שחם לאמור על גיבוריו: "על אף הכל, על אף סכסוכיכם, בעיוחיכם הסבוכות, אתם יפים. אתם יפים ומיוחדים"... שחם מעמיד את גבוריו בפני הבעיה: לקנות את זוג האופניים לילד, ובכך לפתור הרבה בעיות אנושיות, או להשאר נאמנים לאידיאל הקבוצי, בלי לסטות מהקו. זוהי למעשה, הבעיה הקלאסית של הקבוץ, ע"י הצגתה, בוחן שחם את גבוריו ומנתח את תגובותיהם. היחסים הסבוכים שמתגלים בין הגבורים, אינם מפחידים את שחם פן אבד ערכו האידיאלי של האדם בקבוץ. האדם בקבוץ הוא קודם ל אדם. דק באשרו של כל פרט יהאפשרו חיים בצותא. מוטב לא להיות גבור מושלם

בשורה בבית המשק

באחד האמשים הדולפים והבוציים, המתרבים כל כך בזמן האחרון, שינסנו מתנינו וריכזנו כל כושר החלטתנו ועל אף מכשולי הטוליות יצאנו "לשוט" ברחבי המשק במלוא המרץ, כשפנינו מועדות בואכה חדר האוכל...

לאחר פתיחה סגרירית זו, לא היה איש מעלה על דעתו כי מטרת הכתבה, היא סיכומה של חוויה קייצית לוחטת כל כך - הבציר. ואכן בתקופת שנה זו, נראה הבציר קצת מרוחק ולכן ננסה להעלות את זכרו בלב הקוראים (אשר רובם ככולם נמנים על משתתפיו) על ידי הזכרת "מספר אלמנטים" הקובעים את אופיו המיוחד: מחנק וריח ריסוס, תקחוק מבצרות, טקטוק פיות ומעל הכל - ההומור הדק המיוחד של מאיר, שודאי זכור הוא לטוב לכולנו. (קוראים בעלי כושר אסוציאטיבי חזק, כאלה המשקיעים מאמץ בקריאת שירה מודרנית, היו מסתפקים, בודאי, במלים כמו - רקב, המולה, יקוד לוחט, המציינות בריכוז ובתמציתיות את "החוויה" כנלה).

ובכן ניגזנו לחדר האוכל ותפסנו את גיורא

בדיוק בשעה בה היה פושט את "סמל הטעבוד התורני" (קרי - סינור). מטרתנו היתה כפולה: א. להשיג מכסימום ידיעות אודות הבציר, מן הסוג שאינו מגיע אל הבוצר הממוצע, איש ההמון. ב. לשמוע מפיו אודות מספר ארועים מבודחים מהווי העבודה. באשר למטרה הראשונה - היא הושגה במלואה, הסניה לא הושגה גם ממקורות אחרים, כך שיימצא הקורא - מפסיד.

"השנה נבצרו כ-230 טון פרי (בעוד שלפני שנה נבצרו כ-255 טון).

מטמע, ירידה ביבול" - פותח גיורא,

אך בהמשך הדברים מסתבר כי כ-20 טון ירדו לטמיון, כלומר נרקבו, וזאת כמובן מטום שלא הספיקו לבצורם בעוד מועד.

(אגב, מפליא הדבר שאין גיורא מזכיר את כל האטכולות הרבים, שנבצרו באורח בלתי ליגלי. כידוע עובדי הכרם רגישים מאוד לגבי נקודה זו. אומרים אפילו, שהם יודעים את מספר האטכולות שנעלמו בדרך זו). על שאלתנו, מהי, לדעתו, הסיבה לחוסר ההספק - הוא עונה, כי

טורס הרע נעוץ בחוסר אירגונו של

כוח העבודה. כידוע, נחוצים לביצוע הבציר, מספר רב של ימי עבודה שרובם מסופקים ע"י שני גורמים: א. גיוסי חברים. ב. עבודה ילדי ביה"ס. גיוסי החברים מתבצע בדרך של התנדבות מרצון ויוצא, שהחברים באים לבציר רק כשנוח להם. לדעת גיורא, יש לשנות את שיטת הגיוס ולהנהיג גיוס חובה, בו יוצא לחבר לעבוד לפחות פעם בשבוע בבציר.

עבודת ילדי ביה"ס אינה זוכה להכוונה מתאימה, כך שהם

גומרים את כל ימי העבודה בחללת החופש, ובבציר המתנהל ברובו בחודש

2 סגור? לא בוקא!!!

"צרה" נוספת של הענף היא מספרם המועט של האנשים המרכיבים את הצוות הקבוע וכן ממוצע גילם הגבוה.
"תכתוב" אומר גיורא "כי את כוח העבודה העיקרי מהוות סכבת נעורים והסכבה הבינונית", אך מוסיף: "חוץ מהבנים של כחה ל"י"?
עזבנו את גיורא לנפשו עם טרדותיו, ויצאנו אל הצרב הצח, הגדוש נטפי דמע של אלוהים הגדול והטוב, המבכה את פגמי השנה החולפת ותוך יעול עבודה מנפתי (הלוואי ואצלנו היה כך) מנסה לתקן את המעוות עד כמה שידו מגעת, בהרותו את אדמתנו בגטמי נדבה.

כתבנו הנודד.

שפי

הצעירים שבנינו

שיר המש

=====

בשמיים המש אש
כל הנוקר אור ואש.
קמה למש בבוקר ומתחיל להיות חם.
שמש; המש בשמים.
הוי את אשו הוי את אשו
אם אני אעלה אליך -
אני אמות כמו כלום,
אז לא כדאי לי לעלות -
כי זה לא נעים.

(יהודית ג.)

היום והלילה

=====

היום והלילה אחים הם.
לכל מקום מגיעים הם.

x

ידידתו של היום היא השמש
וידידתו של הלילה היא הלבנה
ולשניהם פמליא גדולה.

x

לשמש יש אלומות אור חמות ויוקדות

יפיים, טלה, ענקים ו... איתנו

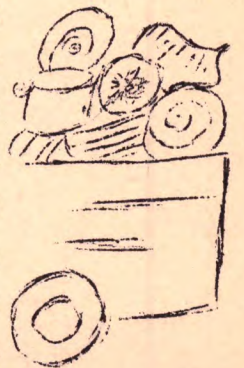
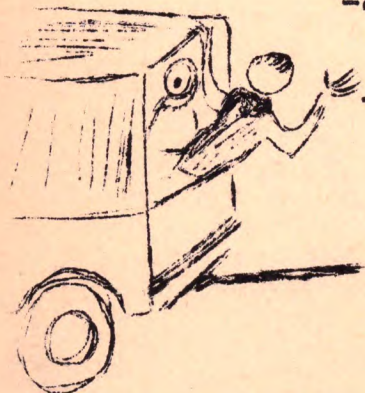
(טיול כיתה י"ג לנגב)

היוד גימלים יצאו לטיול ג'יפיים, והחלטנו לא לפטרם מלספר עליו, משום שמעניין לשמוע איך הם דהרו בכבישים, כייפו ואספו חוויות, בו בזמן שאנו אספנו ידיעות, כייפנו עם שיעורי הבית ודהרנו מהצריפים לכיתה.

הצפירות הרמות שבישרו על בואנו, היוו סיום נאה ורועש לטיול ג'יפיים בן ארבעה ימים שערכנו לקראת הליכתנו לצבא. בכוחות אחרונים אורגן הטיול ממש על סף בית ההבראה עמדנו, אבל בסוף הסתדר הכל על הצד הטוב ביותר וקבלנו ג'יפיים, כלכלה, נהגים, מדריך... ואנחנו. למתעניינים במסלול, באופן כולל אפשר לומר שעברנו בכל הנגב, אם כי זה מוגזם ושטחי.

יצאנו בערב מגבעת חיים ונסענו עד ערד על הכביש. 32 ק"מ של כביש חלק ויפה ובסופו קבוצת בתים, כ-80 במספר, התקועים על ספו של ואדי, שהרושם בכללו הוא אפור (האזובסטונים) וצהוב (המדבר). מערד, אחרי לינת לילה, נסענו לנחל חבד בכיוון הגבול, נסיעה שאורכה כ-5 שעות הלוך וחזור. למצדה לא נחנו לנו לעלות (בגלל החפירות שם), ירדנו במעלה יאיר שכיתה י"ב זוכרת אותו לטובה אחרי עליה מפרכת. לעין גדי לא הגענו עקב השעה המאוחרת, אך את נחל פרצים עשינו בשעת דמדומים, באורות ובמהירות, המראה היה נפלא. את הלילה עשינו בערוץ של הנחל, ליד המפעל האמריקאי בסדום. במספר הדקות שעברנו על הכביש בין האכסניה בשפך הזוהר לסדום, קשה היה לזהות את השטח מלפני שנתיים: חופרים, מעמיסים עם מכוניות ומגרסות, וכל זה הולך למזח בתעלות נעות.

היום השני היה היום הגדול, עשינו בו כ-400 ק"מ. מסדום נסענו לכיוון נאות-המדבר, משם המשכנו על התואי של הכביש החדש, סדום - אילת. הדרך מי-שורית וישרה. משם הרביצו הג'יפיים טיסה עד 100 ק"מ לשעה, עברנו את עין חוטוב, עין יהב ועצרנו בגל-עד לזכר השבעה שהלכו לפטרה, גל-עד יפה המשקיף על השטח עד לואדי המוביל לפטרה. לנוה מדבר הגענו אחרי סטיה מן-התואי של הכביש סדום-אילת, שם תדלקנו והמשכנו בטיסה של חצי שעה על כביש אילת במישר שיזפון. סטינו מהכביש לבקעת עובדה ולבקעת סיריים שמטרתנו היא הקניון האדום. בבקעת סיריים ראינו פתאום מים, רוב החבר'ה כבר החלו לתאר בראשם את השטפון שהם יחזו בו, אך לא

דובים ולא מים, כעבור דקות מספר נעלמו ה-מים כלעומת שהופיעו. לאלה שלא הבינו זו היתה פטה-מורגנה, דבר מופלא שעד שלא רואים אותו לא מאמינים. בביקורנו בקניון האדום בנקודת הגובה 833 על גבול ישראל-מצרים; גבינו את חובנו מטיול י"ב שאחרי פלישת המחלקה הישראלית למצרים, נאסר עלינו לבקר שם. משם היתה התוכנית לנסוע על דרך הגבול עד אילת, התכנית החבצעה

עד שכ-6 ק"מ לפני אילת נשבר הציר של הכרכרה. את הגלגל אספנו במורד הדרך ואחרי שהיה של כ-שעה וניסויי גרירה ומחן עצות, הורקנו את הכרכרה, הפכנו אותה על חבית הבנזין והפלגנו לאילת. את הלילה בילינו בחברת שלושה בתי מלון מפוארים, שהמבריק ביניהם זוהר באורותיו "מלכת שבא". למחרת ערכנו סיור בשדות אילות. הכל עוד בתקופת נסיון ראשונית, חוץ ממטע התמרים שנראה נהדר.

הסתובבנו בחוצות אילת שהו-

לכת ומקבלת צורה של עיר.

בקרנו בנמל הישן והצצנו גם בחדש הנבנה. לא ויתרנו על ה"תענוג הגדול", ל- שוט בסירת זכוכית, אך חזרנו במפח נפש על הוצאת 1.80 הל"ש ששולמו על כל נפש. ב-2 אחה"צ, אחר שתוקן הציר במסגרת אילות ו-2 הג'יפים הביאו את הכרכרה, יצאנו מאילת כשמגמת פנינו עבדת, מקום שם לנו. בעבדת טיילנו כשעה, ומשם לעין עבדת. מול שדה בוקר סטינו ונכנסנו לבשור, שם הפרנו כ-3 שעות בליס השריון עד שבטחה. משבטחה נסענו בכיוון רביבים, ופה התחילו הג'יפים לחת את אותות 8 ימי הטיול. עצרנו פעם בגלל ברקסים, פעם בגלל סתימת דלק ברביבים שהינו כשעתיים עקב קלקול בגלגל אחד הג'יפים. רביבים מהוה נקודת יוק גדולה. ביקרנו במצודה בה שכנה רביבים בימיה הראשונים ("אדמה ללא צל") וכמובן נכנסנו למערה שהיוותה משכן לחברי רביבים במשך מלחמת הקוממיות. מאוחר מאוד פנינו לעבר הרצועה. כל הרצועה זרועה קיבוצים של שלושת הזרמים, האיזור מיושב ופורח. בנחל עוז צפינו בחושך ממגדל גבוה לעבר עזה. אחרי נחל עוז הגיע תור הג'יפ השלישי לעשות צרות, והוא נעצר בלי דלק כ-100 מ' אחר המצק. אחרי תדלוק מהיר המשכנו לטוס לכיוון אשקלון. את אשקלון סרקנו מקצה עד קצה, היינו על שפת הים ובסוף מצאנו את מחוז הפצנו - הפרק. הכבצנו א-רוחה אחרונה וצחוק אחרון ו... ישר הביתה.

הטיול הזה סיכם לנו למעשה פחות או יותר את שלושת טיולינו בנגב.

השלמנו את קטעי הקישור וקבלנו תמונה כוללת של הנגב.

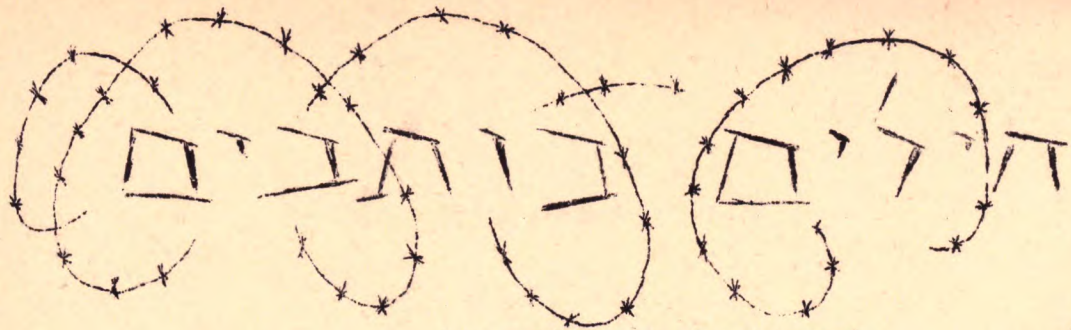
הרבה יש עוד ללמוד ולטייל, אך עתה אנו מתגייסים ומספר בנים ודאי יסו-

קו את הנגב ברגל וברכב.

חיה גלר.

ברכת החליצה לסימה האסורה
 עם נשואיה של הזקת השניה.

לעצה - זרבות נאמנות !!!

למערכת עלומים שלום רבו

בשמחה רבה קבלתי את עלונכם האחרון. נדמה לי, שאין כל צורך לכתוב לכם מה חשוב הקשר הנקשר בין החייל לבין ביתו ובפרט כשהמדובר על קשר עם שכבת נעורים, שרק אתמול יצאת ממנה ובעוד זמן קצר רובם של החברה יגיעו למצב בו אתה נתון עכשיו.

נהניתי לקרוא על הבעיות החברתיות העולות בתוכם והתאכזבתי מאוד על שלא הופיעו ספורים של חיילים.

כרגע אני נמצא אי שם בדרום הארץ, מרחבי הנגב, השממון, הקור הרב בלילה והחום ביום, סופות החול העזות וחוסר המים מזכירים לי את הטוב שבבית: את מחקן הסודה שבקצה חדר האוכל, את העצים והדשאים ואת הצריף השקט שלי. נמצאים אנו כאן לצורך אימונים. צר לי שאין ביכולתי לפרט את סוג האמונים בו אנו עוסקים, אך מקוה אני שתסתפקו בזה, אם אומר לכם שהם מפרכים ומעניינים.

לפעמים חושב אני בשעות קשות של אימונים, על כך שבעצם ישנם עוד הרבה בנים ובנות צעירים בבית, שכל מה שאנחנו עושים כעת יפגוש אותם מחר ואני קצת מרחם עליהם. אך אל לכם לפחד, אין מלאכים בינינו. כולנו באנו לצבא ירוקים וחלשים, אך למדנו להתגבר על הבעיות והתחזקנו. עכשיו אנחנו עצומים, עזים ומוכנים לכל.

זכרו לשלוח לנו את "עלומים" בשטף, כי אין דבר חשוב יותר לחייל, מאשר ההרגשה שישנם אנשים אי שם במרחקים, החושבים עליו ודורשים בשלו-

10.

חייל ותיק (ד.פ.)

